neceſſitatē aſp̄riō abbatis licentia regula remittatur · quod ita demū fiet vt intra eadem monaſterij ſepta manentes tamē ſub abbatis poteſtate ſepatas habere cellulas pmittantur · abbati vero ſingulas diuerſaſq̄ꝫ cellulas aut plura monaſteria habere non liceat · niſi tm̄ ꝓpt̄ incurſuꝫ hoſtilitatis intra muros receptacula collocare · ¶ Verum hoc intelligēdū ē de monachis ſacre et religioſe viuentibus quib⁹ vota ſpecialis abſtinētie vel alicuius diſtrictionis que generalē ꝯſuetudinem ſuorum fratrum excedāt ſine abbatis ſui ꝯſenſu vouere non licꝫ · ne ſup eos fratres ſcandalizent̄ · cauſa eni illoꝝ ſtatutū eſt h̄ qui regulareꝫ diſciplinam ſubterfugiētes pegrinatōnis vota ſibi aſſumūt · qđ nec monacho nec alicui clerico licꝫ · ne hac occaſione ad ſecularem conuerſatōnem redeat ·

Incipit cauſa viceſimaprima ·

Quidam archipreſbiter cuiuſdam eccleſie p̄poſituram alteri⁹ accepit nec prioreꝫ vult relinquere · ſecularium q̄ꝫ negociorum procurator efficitur qui claris et fulgidis veſtibus ſe exornans ab epō ſuo corrigitur · relicto ſuo officio ad ſecularem iudicē habꝫ ꝯfugiū · ¶ Primū queritur · an clericus in duabus eccleſijs poſſit conſcribi · ¶ Secūdo · ſi vnam relinquere voluerit an liceat ei ad aliā trāſire · ¶ Tercio · an pcuratōꝫ ſeculariū negocioꝝ clericis liceat ſuſcipe · ¶ Quarto · an claris ⁊ fulgidis veſtibꝫ eis ōnari expediat · ¶ Quinto · an ab epō cōrecti ſuum officiū relinquē · et ad ſecularē iudicē ꝯfugere valeat · Q · I

Et duabus eccleſijs aliquē poſſe connumerari ſeptima ſinodus prohibet dicens ·

In duabus ecc̄ijs conſcribi non debet clericus ·

Clericus ab inſtanti tpe non ꝯnumeretur in duabꝫ ecc̄ijs · Negociatōnis enim ē hoc et turpis lucri ꝯmodū ē et ab ecc̄iaſtica ꝯſuetudie penitus alienū · audiuimus enim ex ipa dn̄ica voce q̄ nemo p̄t duobus dn̄is ſuire · aut enim vnū odio habebit ⁊ alterū diliget · aut vnū ſuſtinebit ⁊ alterū ꝯtemnet · vnuſquiſq̄ꝫ enim ſm apoſtolicā voceꝫ in quo vocatus eſt in hoc debet manere · et in vna locari eccleſia · Que eni p turpe lucrū in ecc̄iaſticis rebus efficiuntur aliena ꝯſiſtūt a deo · ad vite vero huius neceſſitatē ſtudia ſunt diuſa · ex hijs ergo qui voluerit acquirat corpori oportuna · Ait enim apoſtolus ad ea que michi opus erant et hijs qui mecū ſunt miniſtrauerūt manus iſte · et h̄ quidē in hac ſuanda ſunt vrbe · ceterū i villis q̄ foris ſunt ꝓpter inopiā hominū indulgeatur · ¶ Sed due eccleſie intelligūtur ecc̄ie duaꝝ ciuitatum in quib⁹ nullus debet ꝯſcribi · ¶ Vnde in cōcilio calcedonenſi ſtatutum eſt ·

Clericū in duaꝝ ciuitatū eccleſijs conſcribi non oportet · ¶ Sed cōtra nōnunq̄ꝫ epūs vnius ciuitatis efficitur archieps alteri⁹ ciuitatis nec tamen p̄orem ecc̄iam deſerit · ſed prior eccleſia quaſi commendata relinquitur ſecunda quaſi titulata habetur · ¶ Vnde leo pp̄a · iiij · ſcribit ·

In vna ecc̄ia intitulat⁹ alterā ſibi ꝯmendatā p̄t habere

Qui plures ecc̄ias retinet vnā quidem titulataꝫ aliam vero ſub ꝯmendatōne tenere debet · ſic et illud in agathenſi concilio intelligēdum eſt ·

Duob⁹ mōſterijs vn⁹ abbas p̄eſſe nō poteſt

Unum abbatem duobꝫ monaſterijs preſidere interdicimus · ¶ Poteſt etiā vtriq̄ꝫ tanq̄ꝫ titulato p̄eſſe · ſed iure ſpēali nō ꝯmuni · ¶ Vn̄ greḡ ·

Vnus epūs duabus p̄ficitur ecc̄ijs ·

a ¶ Remittatur · ergo abbas poteſt diſpenſare in remittenda regula vt hic · et de ꝯ · di · v · carnem · nā et diſpenſare poteſt circa ordies · vt extra de eo qui furti · ordi · rece · cū · h · lator · et circa canonem late ſententie · vt extra de ſen · ex · cum illorum · Johannes. Q · i ·

In duabꝫ · de iure ꝯmuni nullus p̄t habere plures ecc̄ias niſi in ſex caſibus · ſcꝫ quādo eccleſie tenues ſūt · vt · x · q · iij · vnio · ⁊ ſi vna pendet ex altera · vt ex̄ de eta · et q̄li · eaꝫ te · et ſi habꝫ vnā ꝯmēda tam et aliā intitulatam · vt · ꝯ̄ · e · qui plures · ex̄ d̄ elec · dudū · et ſi eps̄ diſpenſat cū aliquo · vt · lxx · di · ſcōꝝ · ⁊ vbi paucitas eſt hominū ſcꝫ extra ciuitatē · vt · ꝯ̄ · e · c · · i · i ſi · Itē ſi ecc̄ia adheret p̄bende · vt ex̄ de p̄ben · extirpande · Johēs ·

Clericus · nō ꝯnumeret⁹ · id ē nō intituletur · qꝛ nō debꝫ ꝯnumerari inter clericos eiuſdem ecc̄ie niſi ſit intitulat⁹ · nec habꝫ vocem i electōne cū alijs licꝫ pcipiat fruct⁹ illius ecc̄ie · qꝛ bn̄ p̄t eps̄ vel ecc̄ia concedere alicui beneficiū alicuius eccleſie non tn̄ ē ibi canonicus · vt · xvi · q · i · poſſeſſiones · q̄nq̄ꝫ etiā habet p̄bendā et nō ē canonic⁹ · vt ex̄ de magiſtris · qꝛ nonnullis · et licet talem p̄bendam corpaliter teneat tn̄ dꝛ vacare d̄ iure · vt ex̄ de cōceſ · p̄ben · et ec · nō vacan · cū nr̄is · et · c · litteras ·

b ¶ Dn̄is · ſibi cōtrarijs · alias bn̄ p̄t · vt · ff · de ope · liber · duoꝝ ·

c ¶ Neceſſitatē · quaſi diceret · q̄d faciet clericus ſi habeat paupeꝫ eccleſiam · R̄o · q̄rat victū artificio honeſto · vt · xci · di · clericus · ſed nonne ſi ecc̄ia pauper ē debet vniri alij · vt · x · q · iij · vnio · ſic · ſed iſte ſciens a principio receſpit paupem · vnd̄ iputet ſibi qꝛ forte poſtea eſt depaupata · ſꝫ quero quā ecc̄iam dicas paupem · nūquid illa que valet · x · marcas auri · vt · ij · q · vi · anterioꝝ · dico illam paupereꝫ que nō poteſt honeſte et ſufficiēter aliquem ꝓcurare · et p̄terea non poteſt hoſpites ſupuenitētes recipe · vt extra de p̄ben · de mōachis · imo depoſito tm̄ relinquitur q̄ ſufficiat ſibi et ſuis · vt · l · di · ſtudeat · ſꝫ cū oīes hoſpites idiſtincte teneamur recipe · vt · xlij · di · quieſcamus · et domus clericorū omnibꝫ debet eſſe ꝯmunis · vt · xvi · q · i · qm̄ quiquid · g̊ reqritur q̄ ſit ditiſſima · nam diuicie bone ſunt dummodo ſiat ex eis miſericordia · xxx · di · h̄ ſcripſimus · expedit eni epīs habē diuites ſubiectos · nā impuꝫ habūdat ſi habeat ſubditos locupletes · i · aut · coll · · ij · vt iudi · ſine q̄ q̄ ſuffra · ꝟ · i · et potius eligēdi ſūt diuites q̄ paupes · i · aut · d̄ defen · ciui · · ꝟ · quibꝫ · econtra videtur ſufficere q̄ tm̄ nec̄ria hēat et illa nec̄itas arctat ad victū et veſtitū tm̄ · vt · xij · q · i · epūs · ſꝫ hoc obtinuit ſm illa epa · · xli · di · epūs vilē · hodie vero creuit decus ecc̄e · vt de con · di · i · vaſa · dico hec oīa conſiderāda ſm qualitatē pſone et ſitū ecc̄ie · aliq̄d enim ſufficit vni qđ nō ſufficit alij · vt · xli · di · nō cogātur · et minus ſufficit manēti extra vias cōmunes q̄ in vijs · et ꝯſuetudo ꝓuincie in h̄ ſuāda ē · vt · s · di · iiij · erit · ⁊ · xxix · di · ſciendū ·

f ¶ In villis · p̄t aūt aliq̄s extra ciuitatem hr̄e plures ecc̄ias · et hoc ideo qꝛ extra ciuitatē ſūt pauci clerici et ꝓpter paucitatē clericorum multa pmittunt̄ · vt · lv · di · priſcis · Iteꝫ ea rōne qꝛ q̄ ſūt extra ciuitatē nō ita cito inueniunt illos quibus ſua artificia vendant · nec ita conuenienti foro hn̄t omnia ſicut illi q̄ ſunt in ciuitate

Qui plures · ſub ꝯmēdatōne · et illius eccleſie nō ē p̄latus ſed potius ꝓcurator · vt · lxi · di · obitum · et · c · catinenſis · et qui ꝯmēdauit p̄t reuocarē qn̄ vult · nā ꝯmendare nichil aliud ē q̄ deponē · vt · ff · depo · lucius · ff · de · v̄ · ſig̃ · ꝯmēdare · hic vt de elec · nemo deinceps · libro ſexto ·

Ipſum abbatem·duobus·s·cā ꝓxima·q·vi·c·vltimo·
Relatio·cardinalem·id eſt proprium·epiſcopum·
R ¶ Canonice·nunq̄d talis forma erit in litteris procuratorijs vt ſic ſcribatur vt quicq̄d canonice vel legitime p eum fuerit ordinatū ratum habebo·certe nō·vt·ff·de ꝓcur·ſi ꝓcuratorē·ex de cō/firma·cū dilecte·in fi·nā ſi illegitime aliq̄d fecerit ꝓcurator non reſcindetur ſententia·vt·C·de ꝓcur·ſi ꝓcurator·ex de offi·iudi·del·cū olim·Jo·certe talis ꝓcuratō nō valet·q: ſemper diceret dñs illud nō eſſe legitime actū et vidi p dñm·h·talem procuratorem in conſilio reprobari·
b ¶ Deſinas·s·di·lxxxix·c·i·contra·ſ illud ē contra ius cōmune ſꝫ ſpeciale·vij·q·i·petiſti
c ¶ Subtrahamꝰ·niſi illud apponeret ſtatim q̄ cito confirmaſſet eū·i·ſecundo epatu vacaret pmus·ex de elec·cū in cūctis·ſꝫ·e·q·ij·ſi q̄s iam tranſlatus·ſecus tū in alijs beneficijs·nā ibi in recipiēdo vnum nō videtur renunciare alij·vt ex de teſta·officij·nā ſi vxor recepit ſibi aliq̄d legatū a viro non ideo renunciat doti·vt·C·de rei vx·act·l·vnica·ſ·ſciēdum· Q·ij·
Q Vi vero·hec queſtio determinatur·lxxi·di·c·i·ij·et·iij·Sed quid ſi aliq̄s eps receperit clericū alienum·de hꝫ varie pene ſtatuuntur·quidam canones dicūt vtrūqꝫ eſſe excommunicandum quouſqꝫ clericus reuertatur·vt·lxxi·di·clericos·ſꝫ dr hic i pmo capitulo q vterqꝫ ſit deponendus·In ſcdo capitulo dr q eſt remouēdus ad tempus ab officio·vn cū diuerſe pene ſint ſtatute iudex pt infligere quā magis viderit expedire·ex vt lite non conte·quoniam·ſ·ſi vero·
Q Voniam·ſine dimiſſorijs·patet ergo q nō ſufficit in tali tranſlatione tacitus conſenſus epi·vt·lxxi·di·c·i·ſed actus ſolēnis·ſic·C·de emācipa·l·iij·ſed ſi ad eccleſiam eiuſdem epatus tranſiret ſufficeret nudus et tacitus conſenſus·q: tacitus conſenſus diſſoluit mrimoniū carnale·vt·xxxiij·q·v·qui vxorem·et eſt ratō quare a priori eſt abſolutus q: nemo pt duobꝫ dñis ſeruire·vt·s·e·q·i·c·i·ſed ſi aliq̄s haberet pbendas in diuerſis epatibꝫ ab vtroqꝫ poſſet iudicari ꝛ ordinari·et ſic vnꝰ epus poſſet ordinare clericum alterius quod eſſe nō debet et ita ſequeretur impoſſibilitas iuris·
q ¶ Sui epi·ſufficit habē lras ſolius ſui epi vbi epus notus ē·ſed in remotis epis reqrunt quinqꝫ ſigilla·
r Ad opprobriū·eadem pena ſtatuitur vt ex de cle·pegri·c·i·

Relatio cleri ſimul et populi terracinenſis gentis nos valde letificat ob hoc q de tua fraternitate bona teſtat·ꝛ quia defuncto pontifice ſuo petro ſibi cardinalem poſtulant te cōſtitui ſacerdotem eorꝫ deſideria neceſſario cōplenda preuidimus·tota igitur mentis intentione ita lucrum animarꝫ dño noſtro facere feſtiato vt digna te merces ante cōſpectū eius in die retributionis inueniat·Quicq̄d vero de predicte rebus eccleſie vel eius patrimonio ſeu cleri ordinatōne promotōe ve et omnibꝫ gñaliter ad eū ptinentibus ſolerter atqꝫ canonice ordinare facereqꝫ ꝓuideris liberam habeb q̄ppe vt ſacerdos ꝓprius modis oībꝫ facultatē·Illud qꝫ fraternitatem tuam ſcire necc̄e ē qm̄ ſic te predicte terracinēſis eccleſie cardialeꝫ eſſe cōſtituimus ſacerdotē vt et fundenſis eccleſie pontifex eſſe non deſinas nec curā gubernatōnemqꝫ eius ptereas·q: ita fraternitati tue ſepedicte terracinēſis ecc̄ie curam iniūgimus vt fundēſis eccleſie tibi iura poteſtatēve nullo mō ſubtrahamꝰ· ¶ Nō eni pt vtriqꝫ pſidere tanq̄ titulate ſꝫ vni tāq̄ cōmdate·alteri vero tāq̄ titulate pesſe valꝫ Q II

Q Vi vero relicta ſua eccleſia ad aliam tranſire voluerint nequaquam ſine dimiſſorijs litteris ſui epiſcopi ſuſcipiantur· ¶ Vnde in ſexto ſinodo legitur· Sine dimiſſorijs litteris in aliena ecc̄ia clericus non ordinetur

Q Voniam diuerſarum eccleſiarum clerici ſuas in quibus ordinati ſunt eccleſias relinquētes ad alios cōcurrunt epos·et ignorante ꝓprio epo in alienis conſtituuntur ecc̄ijs vbi contingit eos ſine ſui examinatōne permanere·precipimꝰ amodo vt nullus omnino clericorum in quocunqꝫ gradu ſit licentiam habeat ſine dimiſſorijs litteris ſui epiſcopi in altera conſtitui eccleſia·q̄ vero amodo hoc nō obſeruauerit ad opprobrium eius qui ordinauerit eum deponatur tam ipſe q̄ qui eum ſine ratione ſuſceperit· ¶ Item ex cōcilio yſpalenſi· Ad aliā eccleſiā tranſire clerico nō licet ſi ꝓprijs miniſterijs ſua deſtituta fuerit·

Placuit vt ſi quis clericus miniſterijs proprie eccleſie deſtitutis ad aliam tranſitum fecerit cōpellente ad quem confugerit ſacerdote·ad eccleſiam quaꝫ prius incoluerat reuertatur·qui vero eum ſuſceperit niſi ſtatim ſine vllo niſu exceptōnis ad ꝓpriam eccleſiam remittendum elegerit quamdiu eum reſtituat cōmunione ſe priuatum cognoſcat·Deſertorem autem clericum cingulo honoris atqꝫ ordinis ſui exutū aliquo tempore monaſterio religari cōuenit·ſicqꝫ poſtea in miniſterio eccleſiaſtici ordinis reuocari·nam non poterit in talibus ꝓpagationis aboleri licentia niſi fuerit in eis per correctionem diſcipline ſubſecuta correctio· ¶ Obicit autem illud calcedonenſis concilij· Nichil habeat cōmune cū priori q̄ ab vna eccleſia ad aliam transfertur·

Si quis iam tranſlatus eſt ab vna eccleſia in aliam nichil habeat commune cum priori ſiue ſub eccleſia conſtitutis matricibus

cum epiſcopus inſtituit aliquē inuitis patronis·xvi·q·vij·decernimꝰ·
Placuit·exceptōnis·id eſt excuſatōnis·
l ¶ Reſtituat·et ſic poteſt peti reſtitutio clericorum·
m ¶ Cingulo·id eſt executōne·nō enim deponitur vt ſequitur·
n ¶ Reuocari·ipſo iure ſicut ille cui ad tēpus interdictū ē poſtulare·ff·de poſtula·impatoies·
o ¶ Propagatōnis·propagatur enim vicium ꝓpter malū exemplum·xi·q·iij·precipue·
p ¶ Licentia·id eſt impunitas·
S I quis iam tranſlatus·traſlatū eū intelligo cū eſt cōfirmatus ꝛ adeptꝰ poſſeſſiōꝫ·ex de elec·cū in cunctis·ſed ꝓpter ſolā cōfirmatōnē non pdit ius q̄d habuit in priori ecc̄ia niſi adeptus ſit poſſeſſionem·vt·xcij·di·ſi qui epi·et intelligo qn̄ ē tranſlatꝰ de auctate epi ſui et i eo caſu pt intelligi·extra de cōceſ·pben·ꝛ ec·nō vacā·lras·ꝛ extra de pben·de multa·alioqn ſi ſine licētia epi trāſit non ipſo iur vacat prior ecc̄ia·imo prior epiſcopꝰ pt eū repetē·vt·vij·q·i·non oportet·et·c·ſi q̄ vero·vel dic q vacat quantum ad ipm·Jo·ego credo q prior ecc̄ia poſſit eū repetere cū eo ſit ſpoliata·vt ex de reſti·ſpo·p totū·b·Item ſi q̄s recipet bñficiū ſimplex in alia eccleſia nō ideo perdit priorē ecc̄iam vel pbendā·dum modo non ſumat illā ꝓ titulo·pñt enim canonici dare ſimplex beneficiū nō canonico·vt extra de magiſtris·q: nōnullis·et·xvi·q·i·poſſeſſiones·ſed nunq̄d epi pñt diſpēſare circa pluralitateꝫ ſtipēdiorꝫ·cū dicatur i illa cōſtōne·de multa·q p ſedeꝫ aplicā pt diſpenſari·et ꝓbo q pñt quia a canone pmittitur eis diſpenſatio·lx·di·ſā/ctorꝫ·et ſicut habet papa poteſtatē circa epatus ſic epi circa ecc̄ias·ex de exceſ·pla·ſicut vnire·Itē q: legiſlator ſibi non reſeruauit ſpecialiter diſpenſatōꝫ cū dixit ro·pon·poſſe diſpenſare·ergo eam alijs permiſit·vt ex de ſen·ex·nup·nō enim dr i cōſtitutōne ſolū papā poſſe diſpēſare·ſed aliud eſt dicere ſolū papā aliud papā·ex de teſta·reqſiſti·nō enim credendū ē papā velle iura aliorꝫ eporꝫ diminuere·vt·xcix·di·ecce·ꝛ·c·nullꝰ·et quicq̄d facit itelligēdū ē ſine piudicio aliorꝫ eporꝫ facē·vt·ix·q·iij·nūc vero·C·de emācipat·nec auus·nec inde naſci debet iniuriarum occaſio vnde iura ꝓdierūt·ex de accuſa·qualiter·C·vn vi·meminerint·nec dr in cōſtōne q romanꝰ pōtifex debꝫ diſpēſare ſed q poteſt·ſꝫ p hꝫ verbum pt non imponitur neceſſitas·ff·de offi·pſi·ſepe·et·l·ſequēti·licet de romana ſede dicatur non ideo excluditur de alijs·

ar·ij·q·vi·ad romanam·et niſi expꝛeſſe corrigatur vetus ius manebit ſimul cū nouo·C·de ap·ꝑcipimus·in fi·et quotiens noua actio vel nouum ius indulgetur vetus non tolletur niſi hoc expꝛeſſim dicat̄·ff·de act·et ob·l·quotiens·et·xxxv·q·ij·de inceſtis·in fi·et adde rationes quas dixi·lxx·di·ſanctoꝝ·econtra videtur ꝙ non pn̄t·qꝛ etiam iure antiquo priuabatur epiſcopus iure dandi·vel ex gratia quadam poterat ille qui habuit plures eccīas eligere vnam quam volebat·extra de pb·quia·et·c·referēte·Itē cū hoc papa tm̄ exprimatur ergo alij non pn̄t·xcv·di·illud·nā qd̄ de vno dr̄ de alio negatur·xxiij·q·iiij·forte·xxv·di·qualis·ſic argumentatur innocentius extra de hijs que fiūt a p̄la·cū apl̄ica·et que ticio nubere iubetur omnibus alijs nubē probibetur·ff·de con·⁊·demō·cum ita·ad hoc p̄t dici ꝙ ſolus papa poteſt diſpenſare ꝙ aliq̄s ſit intitulatus in diuerſis eccleſijs diuerſoꝝ epōꝝ·nam in hoc caſu videtur ſeq̄ impoſſibilitas iuris qꝛ qua rōne debet recipe ordines ab vno et ab alio·et ſtare mādato vnius et alterius cū tamen mādata illoꝝ poſſēt eſſe ꝯtraria et ille iurauit obedire vtriq̄·Itē qꝛ nemo debꝫ ordīare clericū alterius dioceſ̄ vel̄ recipe ſine dimiſſorijs lr̄is p quas ſit abſolutus a p̄ori·et qꝛ nemo poteſt duobꝰ dn̄is ſuire hāc impoſſibilitatem iuris ſolꝰ papa poteſt tempare·vel facias vim in eo ꝙ dicit maioribꝰ·vt ſolꝰ papa poſſit diſpēſare de maioribꝰ·epiſcopi autem d̄ minoribꝰ·Itēꝫ in eo fac vim cū dicit cū ratio poſtulat·id ē ſi talis ē caſus ꝙ ep̄us non p̄t diſpēſare·Itē nō dico eū ſtatim priuatū priori eccleſia niſi quando de licentia epiſcopi tranſit·hoc enim non p̄t fieri ſine dimiſſorijs litteris·s·e·quoniam·nam ſi ſine licentia tranſit poteſt reuocari a priore·vij·q·i·non oportet·et·c·ſi qui vero·vel ad cautelam ep̄us ꝯmendet ei ſcdām eccleſiam·vel det ei ſub ꝯditōne ſi poterit obtinere diſpenſatōnem·et adde qd̄ dixi·lxx·di·ſanctoꝝ·

¶ Siue·i·ſiue prioꝛ eccleſia fuerit monaſterium ſiue prochia ⁊c̄·nil ſe intromittat amoto de negocijs prioris eccleſie·

Sicut·non poteſt·s·xvi·q·i·ne pro cuiuſlibet·contra·extra de filijs pref·ꝓpoſuit·s·vij·q·i·illud·ſed plures poſſunt eſſe in eadem eccleſia·ſed tantum vnus erit prelatus·

¶ Diuidere·ita ꝙ vna maneat·ſed ſi eſt eccleſia vel p̄benda habundans bn̄ p̄t ep̄us de ea facere plures p̄bendas vel eccīas·dum tn̄ eccīe non ſint ſub eadē limitatōne·vt·xvi·q·i·plures·ſicut de vna prouincia fiunt plures·vt·x·di·lex·impatoꝝ·et·ci·di·puenit·et de duabus eccl̄ijs fit vna·vt extra de exceſ·prela·ſicut·econtra de vna due·vt ex de ec·edifi·ad audientiam·Iohannes·

ſiue in prochijs vel ſenodochijs aut eorum negocijs·Eos vero qui auſi fuerint poſt oꝛdinatōnē huius magne ⁊ vniuerſalis ſinodi agere que ꝓhibita ſunt ſtatuit ſancta ſinodꝰ cadere a ſuo ꝓprio gradu·Sed alius eſt tranſferri atq̄ aliud ꝓpria temeritate tranſire·illud apoſtolica auctoritate fieri licet·hoc vero omnibus modis prohibetur·¶ Sicut aūt duabꝰ eccl̄ijs vnus prepom non debꝫ·ita nec vna eccīa inter plures diuidi valet·¶ Vnde in remēſi cōcilio legitur·Vna eccleſia duobus ſacerdotibus diuidi non poteſt·

Sicut in vnaquaq̄ eccīa vnꝰ p̄ſbiter debet eſſe·ita ipa que ſponſa vel vxoꝛ eius dicitur non poteſt diuidi inter plures p̄ſbiteros·ſed vnū tantūmodo habebit ſacerdotem qui eam caſte et ſinceriter regat·Vnde interdicimus vt nullus p̄ſumat eccl̄am inter duos preſbiteros vel plures diuidere·qꝛ eccīa xp̄i vxoꝛ et ſponſa debet eſſe nō ſcoꝛtum ſicut papa calixtus teſtatur·¶ Conducticijs etiam preſb̄ris eccleſia ꝯmitti non debet·¶ Vnde innocentius·ij·Conducticijs p̄ſb̄ris eccleſie non committantur·

Precipimus etiā ne ꝯducticijs preſbiteris eccleſie cōmittant̄·ſed vnaqueq̄ eccleſia cui facultas ſuppetit ꝓpriū habeat ſac̄dotē·Q III

Quod autem clerici ſecularium negociorum procuratores eſſe non valeant·auctoritate carthaginenſis concilij p̄mi probatur·in quo nicolaus papa cuſtilianis dixit·Qui clero anexi ſunt ſeculariū poſſeſſionū ꝓcuratores nō fiant·

Credo placere ſuggeſtionē meam ſanctitati veſtre et diſplicere vobis·vt qui ſeruiunt deo et annexi fuerint clero ad actiones ſeu amminiſtrationes vel ad procuratōnes domoꝝ accedant granus ep̄us dixit·apl̄oꝝ ſtatuta ſunt que dicūt·nemo militās deo implicat ſe negocijs ſecularibꝰ·ꝓinde autē clerici ſint ſine actōnibus domoꝝ aut actores ſine officio clericorum·vniuerſi dixerūt hoc obſuemus·¶ Itē ex ꝯcilio carthaginenſi·iiij·¶ De eodem·

Placuit vt ep̄i p̄ſb̄ri diaconi vel quicūq̄ clerici nō ſint cōductores aut ꝓcuratores·neq̄ vllo lucro turpi vel ihoneſto negocio victum querāt·qꝛ reſpicere debent ſcriptum eſſe·nemo militās deo implicat ſe negocijs ſecularibꝰ·¶ Itē ex epl̄a cipriani ad p̄ſb̄ros ⁊ diaconos ⁊ plebē furnenſem·Seculariū negociorum procurationem clerici non ſuſcipiant·

Cyprianus preſbiteris et diaconibꝰ plebi furnēſi ꝯſiſtētibꝰ ſalutē·Iam pridē in epoꝝ ꝯcilio ſtatutū ē ne q̄s de clericis et dei miniſtris tutorē et curatorē teſtamēto ſuo nominauerit·qm̄ ſinguli diuino ſacerdotio honorati et in clericorum miniſterio conſtituti non niſi altari ⁊ ſacrificijs deſeruire·et pcibꝰ atq̄ oꝛōnibus vacare debent·Scriptū ē enim·nemo militans deo implicat ſe negocijs ſecularibus·vt poſſit ei placere cui ſe ꝓbauit·Q̄d eni ep̄i et anteceſſores noſtri religioſe ꝯſiderantes et ſalubriter ꝓuidentes cenſuerūt ne quis decedēs ad tutelā vel curā clericum nomiaret·At ſi quis hoc feciſſet nō offerret̄ p eo nec ſacrificiū pro dormitōne eius celebraretur·neq̄ eni ante altare dei nominari merentur

Precipimꝰ·cōducticijs·ꝯducticios appellat eos quibus ꝓ certo p̄cio ꝯmittitur cura aīarum·hoc enim eſt iniquum·vt extra ne p̄lati·qm̄·alias ſi p̄latus aliquis alicuius eccīe habꝫ ſecum ſacerdotē ſub annuo cenſu non ē iniquū·et ſi pegre vadit ⁊ ꝓ certo p̄cio iterim aliquē ꝯducit·p̄t ergo aliq̄s conducere opas ſacerdotis alicuiꝰ·etiā vſq̄ ad ſeptēniū·extra ne p̄lati vices ſuas·q̄relā·ſ; nō regimē aīaꝝ·vt ex·e·ti·qm̄·vel dic conducticios p̄ſb̄ros appellari vicarios·quia per vicarios nō debet quis regē eccīaꝫ·vt extra d̄ cle·nō reſi·qꝛ nonnulli·

Queſtio·iij·

Quod autem·hec queſtio ē expedita·xv·q·ij·in ſumma·dicitur quis exercere ſecularia negocia tribꝰ modis·vno modo vt aliquid ematur vt illud carius vendatur·hoc non licet·de hoc tractatur·lxxxviij·di·per totum·ſc̄o q̄ndo idem ē ꝙ exercere cauſas ſeculares·et illud etiā n̄ licet cleicis niſi ꝓ certis pſonis·ex de poſtul·c·i·q̄nq̄ ideꝫ eſt ꝙ eſſe procurator rerū ſeculariū ſiue adminiſtrator·nec illd̄ licꝫ clericis·ex ne cle·vel mo·c·ij·⁊·iiij·q̄nq̄ idem ē ꝙ conducere poſſeſſiones a laicis·hoc non ē interdictū eis clericis qn̄ indigent·qꝛ hoc etiā licet mōachis·vt ex de deci·dilecti·

¶ Credo·ad actiones·i·cauſaꝝ·

¶ Adminiſtratōnes·rerum ſecularium·

¶ Domoꝝ·i·in familijs laicoꝝ vt ꝓcurēt laicoꝝ familiā in victu·

¶ Aut·nō intelligas ꝙ eis detur opꝯ·ſed illud aut ē hic comminatiuū·ſic ponitur·lxxxviij·di·ꝯſequens·et·xlv·di·diſciplina·

Placuit·ꝯductores·fiſci ſcꝫ vt ipi preſtent tributum et vectigal·eccīa enim nō debet recipe poſſeſſiones grauatas tributis·imo ſi habet eas deſeret·vt·x·q·ij·hoc ius·§·Item ꝑdiuꝫ·vel appellat illos conductores qui aliquid ꝯducunt vt alijs carius locent·et eſt ſimile

ſacerdotũ p̄ce q̄ ab altari ſacerdotes et miniſtros volunt auocare.

¶ Itē ex eadem. Nō licz clericis mollibus et ſecularibꝰ rebꝰ obligari

Mollicijs et ſecularibus rebus laqueiſq; ſe obligaē nō debēt q̄ diuinis rebus et ſpiritualibus obligati ſunt. nec ad terrenos et ſeculares actus vacare. ¶ Item ex eadē.

Secularibus negocijs clerici nō alligentur.

Hij qui in eccleſia dñi ad ordinacōnez clericorum promouentur in nullo ab amminiſtracōe diuina aduocētur. nec moleſtijs et negocijs ſecularibus alligentur. nec ab altaribꝰ et ſacrificijs recedant. ſʒ die et nocte celeſtibus rebus et ſpiritualibꝰ ſeruiant.

¶ Item ciprianus ſup̄. ¶ De eodē.

Sacerdotiũ religioſe ſacratuʒ et neceſſarie factum ſeruet᷑ a nobis ſimul et fratribus. ut ceteris detur bonũ exemplũ. ne quis ſacerdotes ac miniſtros dei altari eius et eccleſie vacantes ad ſeculares moleſtias deuocet. Obſeruari de cetero poterit ne quis vltra hoc faciat circa pſonā clericoꝝ. ſi qd factũ ē fuerit vindicatum.

Q. IIII

Quod vero fulgidis et claris veſtibus eis ornari non liceat. in ſeptima ſinodo iubetur. in qua ſic ſtatutum ē.

Corripiātur clerici q̄ in vnguētis et claris veſtibus et fulgis laſciuiunt.

Omnis iactantia et ornatura corpalis aliena ē a ſacro ordine. Eos igitur epōs et clericos qui ſe fulgidis et claris veſtibus ornant emendari oportet. qd ſi in hoc pmāſerint epithimio contradantur. ſimiliter et eos qui vngentis vnguntur. Qm̄ vero radice amaritudinis exorta contaminatio facta ē in eccleſia catholica xp̄ianos calūniātiū hereticoꝝ hij qui hanc receperunt non ſolū imaginarias ſcripturas abhominati ſunt. ſʒ etiā omnē reuerētiā repulerunt. eos qui religioſe ac pie viuūt offendentes. ac per hoc completur in eis qd ſcriptū ē. abhominatio ē peccatori dei cultus. igitur ſi inuenti fuerint deridētes eos qui vilibus et religioſis veſtimentis amicti ſunt per epithimium corrigantur.

Priſcis enim tpibꝰ omnis ſacratus vir cū mediocri ac vili veſte cōuerſabatur. Omne quippe qd nō ꝓpter neceſſitatē ſuam ſed ꝓpter venuſtatem accipitur elacōnis habʒ calumniam quemadmodum ait magnus baſilius ſʒ neq; ex ſericis texturis veſtem quis variatam induebat neq; apponebat varioꝝ coloꝝ ornamenta in ſummitate veſtimentoꝝ. audierat enim q꞉ qui mollibꝰ veſtiuntur in domibus regū ſunt. ¶ Item ex vi. ſinodo

Clerici ſiue in itinere ābulātes ſiue alibi degētes ↄgruis veſtibꝰ vtāt.

Nullus eoꝝ qui in clero connumerātur veſtimētum indecens habeat ſiue in ciuitate degens ſiue in itinere ambulās ſʒ ſtolis vtatur que cōceſſe ſunt clericis. Si vero quis tale quid fecerit p vnam ebdomadam ſuſpēdatur.

¶ Itē zacharias papa. Non ſecularibꝰ veſtibꝰ ſʒ ordini ↄuenientibꝰ clerici vtantur.

Epiſcopi presbiteri diaconi ſecularibꝰ indumētis nō vtātur. niſi ut ↄdecet tunica ſacerdotali. ſed neq; dū ambulauerint in ciuitate aut i via aut in plateis ſine opimēto p̄ſumāt ambulare. p̄terq̄ ſi in itinere tpe longo ambulauerint. ſicut enim mulier orans in eccl̄ijs nō velato capite deturpat caput ſuū iuxta ap̄licam vocem. ita ſacerdos ſine opimento deturpat ſacerdotiū ſuū. Qd ſi temere p̄ſumpſerit cōtra ſtatuta agere. cōmunione p̄uetur donec que ſtatuta ſunt adimplere maturet. ¶ Item leo pp̄a.

Extra domos ſine ꝓprio ornatu ſacerdotes non appareant.

Sine ornatu ſacerdotali extra domos ſacerdotes apparē nullomodo ↄuenit. ne vt aliqui ſecularium iniurias patiātur. contrarius deniq; inuentus ā definat aut canonice ſbiaceat diſciplīe. ¶ Itē innocētiꝰ pp̄. ij.

Careāt bn̄ficijs eccl̄iaſticis q̄ corrigi ab ep̄is ↄtēnunt.

Precipimus ut tam ep̄i q̄ clerici in ſtatu mentis in habitu corpis deo et hominibꝰ placere ſtudeant. et nec in ſupfluitate ſiſſure ā colore veſtium nec in tonſura intuētium quoꝝ forma et exemplū eſſe debent offendant aſpectū ſed potius

¶ loca. milites. ¶ In honeſto. q꞉ honeſto p̄nt. ut xci. di. clericus. Ciprianus. teſtamēto. tutelā teſtamētariā nō recipient clerici ſʒ legitimam p̄nt ſi volunt ſed non coguntur recipe eam. hoc notatur xvi. q. i. generaliter. et lxxxvi. di. ↄuenit. ¶ Probauit. i. deuouit.

o ¶ Pro dormicōne. i. morte. nunquid ſ̄ talis ē excōicatus. non ſed ideo fit q꞉ impenitens decedit. dicūt quidam tñ ſʒ eſſe dictuʒ ad terrorez. ut extra de rapt. ſuper eo. de torneamētis. c. i. Mollicijs. i. delicijs. Nij qui. vnde tunc nō p̄nt vocari in ius. ff. d' in ius. vo. l. ij.

q ¶ Sed die. hodie ris tñ interpolatiſ ſic ſumitur xxxvi. di. qui vult. et. ff. de cōdi. et demon. ſi quis ita. vbi dicitꝰ q ſi alicui taliter legatum eſt vt cū filijs habitet nō requirit᷑ q in quolibet momēto ſit cū eis.

Sacerdotiū. id eſt ↄſtitucō de ſacerdotibꝰ. r ¶ Seruetur. ſʒ ſunt verba ↄſtitucōnis vſq; ad illū locum obſuari.

Queſtio iiij.

Quod veſtro. Nota q vſꝰ veſtium non culpatur ſed ab vſus ſcilicet iactantia et voluptas. quia ſicut ex cibo non refert quis vel quid vel quantum comedat. dummodo non guloſe ſumat. vt xli. di. q̄ſquis. et. c. delicie. Item dico in veſte. ut. xli. di. par ſimoniam. et hic in capl'o. i. p̄nt ſ̄ clerici ſm ↄſuetudinem regionis p̄cioſ' veſtibꝰ vti et ut ↄforment ſe moribꝰ eoꝝ int' quos viuūt et ne vileſcat dignitas clēicalis. ar. lxxx. di. epiſcopi. ſed rubeis et viridibus pannis non vtentur. omnes deſup habebunt clauſas veſtes. extra de vita et honeſta. cleri. clerici purpuram et ſindatum poſſunt ferre. nam veſtis domini purpurea fuit. nec tenet illud quod legitur ex̄ de vi. et ho. cle. ſtatuimꝰ. q꞉ non fuit vſu vtentiuʒ approbatum. ſicut nec illud greg. vij. extra de ap. in eminenti. gregorius tamen dicit q ſi cultus precioſaꝝ veſtiuʒ non eſſet in culpa ꝯmo dei non tam manifeſte exprimeret q diues indutus purpura et biſſo deſcendit ad inferos. ſed illud non obſtat q꞉ ſine caritate erat. q꞉ et ſi alias bona opera habuiſſet nō fuiſſet dānatus ꝓpter diuicias. xxx. di. ſʒ

Oſcripſimus. Omnis. ornatura. que ſit cauſa voluptatis. alias ſecus. vt. xl. di. p ſimoniam. et. c. delicie.

m ¶ Epithimio. id eſt ſuſpenſioni vnius ſeptimane. ut. ſ̄. c. ꝓx. vl' epithimiū dicitur increpacō vel ē genus pene.

n ¶ Vnguentis. non ꝓpter egritudinem ſed ut melius redoleant et ꝓpter voluptatez qd non licet. xcij. di. cantantes. et de con. di. ij. ↄuenit.

o ¶ Imaginaiaſ. in quibus imaginamur et reſpicimus condicōnem noſtram.

p ¶ Neceſſitatez. id eſt ↄmoditatē et honeſtatem.

q ¶ Ornamenta. id ē alimbos vel aurifiſium.

Nullus. in itinere. niſi fuerit iuſta cauſa timoris. extra d' vi. et ho. cle. clerici.

a ¶ Sed ſtolis. i. veſte talari ſuper pelliceō vl' cappa

e ¶ Per vnaʒ. nota de ſuſpenſione vnius ſeptimane. de con. di. ij. ſi q̄s. p ebrietatem. et. v. q. ij. p̄ſenti.

Sine ornatu. ſecularium. videtur ergo q q̄ verberat tales nō ſit excommuicatꝰ extra de ſen. ex. in audientia. ſed hoc non eſt verum. ut nota. xvij. q. iiij. quiſquis.

Que v.
SUum vero. hec q̄ſtio deter minatur .xi.q.i. placuit vt q̄cu̅qꝫ. et .c. molita.
SI quis .imperialibus. ab impatore no n pt peti cognitio publicoꝝ iudicorum. ſꝫ epale iudicium pt peti ab eo .xi.q.i. placuit vt quicu̅qꝫ.
¶ Venia. idem eſt in eo qui exco̅municatus celebrat .xi.q.iij. ſi q̄s epus. item in eo qui tranſit ad aliā ecclam auctoritate ꝓpa .vij.q.i. ſi quis preſbr.
SI quis cuiuſlibet. pena damni pecunie. ar. penā pecuniariam poſſe infligi ab eccia .xxiij. di. quanq̄ .xviij. di. q̄m quidem .xvi. .q.i. ſtatuimus. ⁊ .q. vi. cognouimus. ⁊ .xxiij. q. v. de liguribꝫ.
¶ Nec etatez. du̅mō ſit capax do li. ut de con. di. iiij. eos. ext. de delicē. puerorum. c.i. bartholo.
SI forte. ſuſcepit. ad defendendum.
SI quis epſ. palatio. nullꝰ eni̅ epus vel preſbr ſine oſcie̅tia aliorum eporum ibit ad impatore̅. vt .xxiij. q. viij. ſi q̄s.
SI episcopus. Si eporꝝ. gr̄as ago. non de facto ipoꝝ. quia ipi peccāt. ſed ꝓ pena quam ego ſuſtineo. ſicut iob egit grās deo ꝓ ſua pena nō ꝓ pſecuco̅ne maloꝝ. cum ſic dixerit ſit nome̅ dn̄i bn̄dictum.

Q. .i.
QVod iurame̅tu̅. ad i̅telligētiā ſeque̅tiu̅ vide̅du̅ ē quid ſit iurare. et quid iurame̅tu̅. que cā inſtitucōis iuramenti et q̄ ſit forma iuramenti. Iurare enim eſt aliquid teſte deo

quod eoꝝ decet ſanctitatē. quod moniti ab ep̄is emendare noluerint eccleſiaſticis careāt bn̄ficijs.

SVu̅ vero epm̄ **O V** relinquere vel ab offitō ſuo diſcedere atqꝫ ad ſeculareꝫ iudicem ofugere nulli liceat. ¶ Vnde i agathenſi ocilio legitur.

Clericus ad iudicem ſecularem confugiens de omu̅ione eccle pellatur.

PLacuit ut clericus ſi relicto officio ſuo ꝓpē diſtrictioeꝫ ad ſecularem iudicem fortaſſe confugerit. et is ad quem recurrit ſolacium defenſionis ei impenderit cum eodeꝫ de eccle communione pellat̄. ¶ Itē ex ocilio antioceno. Preſbit̄ vl̄ dyaconus ab epo depoſitus iperatorem non adeat.

SI quis a ꝓprio epo depoſitus preſbr vel dyaconus. aut etiā ſi a ſinodo q̄libet ep̄s fuerit exauctoratus moleſtiam imperialibus auribꝫ inferre non preſumat. ſꝫ ad maioꝝ epoꝝ ſinodu̅ ſeſe ouertat. ⁊ que ſe putat habere iuſta in eoꝝ ocilio alleget atqꝫ ab hijs de ſe expectet q̄ fuerit deprompta ſententia. qd̄ ſi deficiēs puſillanimitate hoc noluerit facere ſed importunus fuerit impatori huiuſmodi nullā veniam habere nec locu̅ vllius aſſertionis ſue nec ſpem recipiendi gradus habeat i futuꝝ. ¶ Item ex co̅cilio carthaginēſi. v.

Nō defenſetur ab aliquo q̄ epoꝝ iudicio dānatur.

SI quis cuiuſlibet honoris clericus iuditio epoꝝ ꝓ quocu̅qꝫ crimine fuerit dānatus nō liceat eum ſiue ab eccl̄ijs q̄bus pfuit ſiue a quolibet hoīe defenſari. interpoſita pena damni pecunie atqꝫ honoris. qua nec etatem nec ſexum excuſandum eſſe p̄cipimus.

¶ Item ex concilio arelatenſi. iiij.

Co̅munione priuetur qui eccleſiaſtice diſcipline regulas fugiēte defenſare pſumit.

SI forte quis clericoruꝫ regulam diſcipline eccl̄iaſtice ſubterfugiēs fuerit euagatus quicu̅qꝫ eum ſuſcepit et illuꝫ po̅tifici ſuo nō recōciliauerit ſꝫ magis defenſare preſumpſerit eccle priuetur omu̅ione. ¶ Item ex co̅cilio martini ꝑpe. Spe reconciliaco̅nis careat q̄ ab ep̄is dānatus imperatorē adierit.

SI quis ep̄s preſbiter ā diaconus exco̅icatꝰ i ocilio iniuſte ſe querit̄ odemnatuꝫ. ad maioꝝ epoꝝ ociliu̅ reuertatur. ut eoꝝ inquiſicōnē et iudicium expectās ſi quas ſe iuſtas cās habere putat illis exponat. ſi autem contempſerit ⁊ importās ſe palacō aures pncipum inquietare voluerit ſꝫ ad nullam veniam poterit puenire. neqꝫ ſpem future recōciliacōis habere. ¶ Itē gg. oſtātie auguſte.

Epiſcopoꝝ cauſe corā principibus examinari nō debent.

SI eporꝝ cauſe michi omiſſoꝝ apud pijſſimos dn̄os alioꝝ patrocinio diſponuntur. infelix ego in iſta eccl̄ia quid facio. ſꝫ vt ep̄i mei me deſpiciant et otra me refugiu̅ habeāt. ad ſeculares iudices omipotēti deo grās ago pccīs meis deputo. ſꝫ tn̄ breuiter ſuggero q̄ꝛ aliquantulu̅ expecto. et ſi ad me venire diſtulerint exercere in eos diſtrictionē canonicam nullomodo ceſſabo.

Incipit cauſa viceſimaſecunda.

EPiſcopus quidā iurauit falſu̅ qd̄ putabat veru̅. quo operto archidiaconuꝫ eius iurauit ſe nunq̄ p̄ſtatuꝝ ei obedie̅tiam. Co̅pellit̄ archidiaconꝰ ab epo ad exhibēdam ſibi debitam reuerentiā. accuſat̄ ep̄s de duplici piurio et de eo qd̄ falſum iurauit. et q̄ꝛ archidiaconu̅ ad peiurandu̅ opellit. ¶ Primu̅ querit̄. an iuramētu̅ ſit p̄ſtandu̅ an non. ¶ Secu̅do ſi ſit piurꝰ q̄ iurauit falſuꝫ qd̄ putauit veꝝ. ¶ Tercō ſi licuit archidiacono denegaē epo oſuetā obedie̅tiā. ¶ Quāto ſi oſtiterit eſſe illicitum qd̄ iurauit archidiaconus an ſit ſeruādu̅. ¶ Quito ſi oſtiterit illd̄ ſuanduꝫ eſſe an ep̄s ſit reus piurij q̄ otra iuramētuꝫ archidiaconum ſuum ire opellit.

Q I

QVod iuramentum preſtandum non ſit auctoritate canonice ſcripture probat̄. Ait enim xp̄us in euangelio diſcipulis. ſit ſermo veſter eſt eſt. non nō. qd̄ aūt amplius eſt a malo eſt. Iteꝫ iacobus in epiſtola ait. ante omnia fratres mei nolite iurare omino

dicere. Iuramētū eſt vel vox ipſius iurātis vel actus ipſe vel ipm qd̄ iuratur. cā iſtitucōis vna eſt ꝓpter infirmitatē hoim de facili dubitantiuꝫ. Cu̅ eni̅ volumus aliquibꝫ pſuadere qd̄ eis vtile eſt et nō credu̅t ſimplici verbo pmittit̄ nobis iurare. ut ī. .e. nō eſt. et. c. ita ergo et. c. ſi pcc̄m alia cauſa ē ꝓpter ydolatriam. ſicut enim oceſſum fuit ut hoſtias deo immolarent ne eas offerrent demonibus. ſic potius permiſſum fuit vt p deum iurarēt q̄ p creaturas ne incideret in crimen ydolatrie. ut ī. .e. co̅ſidera. forma autē iuramenti alia ſit ſolo ſermone alia ſit interuentu alicuius ſacre rei. illa que ſolo ſermone ſit ſm̄ tria tpa triplex inuenitur. aliter eni̅ iurabāt in veteri lege aliter in p̄mitiua eccleſia. aliter hodie in veteri lege iurabatur viuit dn̄s viuit anima mea hec addat michi deus ut ī. et iurabunt. in p̄mitiua eccl̄ia teſtis eſt michi deus. teſtis ē michi oſcientia ſꝫ dico corā deo. vt ī. .e. ſi peccatu̅. hodie iuratur vere p deum. et ſic me deus adiuuet. vt .xxx. v. q. vi. de parentela pena periurij eſt ſicut de alijs mortalibꝫ. vt ī. .e. q. .c. ul. et ſit inteſtabilis. ut ī. .c. .q. v. puuli. huic aūt q̄ſtioni ꝓpoſite breuis datꝰ ſolucō. q̄ꝛ iuramentum nō ē p̄ſtandu̅ niſi in dubijs ⁊ neceſſarijs cu̅ pigri ſint homies ad credendum ut ī. .e. ita et .c. ſi pcc̄m eſt.
¶ Eſt ē non ſiſtdo ſit geminatio vt referat̄ ad os et ad cor. vt extra de iuriur̄. et ſi xp̄s. et negatio duplex hic nō inducit affirmacōꝫ. licꝫ ſit ar. otra. ff. de. v. ſig. duobus